

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันการเมืองภาคประชาชน หรือการมีส่วนร่วมในทางการเมือง (Political Participation) ที่ประชาชนสามารถเข้าร่วมดำเนินกิจกรรมทางการเมือง เพื่อที่จะมีอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบายของรัฐหรือผู้นำรัฐบาล รวมทั้งกดดันให้รัฐบาลกระทำตามความประสงค์ของตน หรือกลุ่มของตน โดยไม่ผ่านทางตัวแทนของพรรคการเมืองหรือหน่วยงานราชการ (วัชรฯ ไชยสาร, 2545, น.17) ถือเป็นอีกรูปแบบหนึ่งของการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองที่มีบทบาทสำคัญ และสร้างประวัติศาสตร์หน้าใหม่ให้กับการเมืองไทย

การเมืองภาคประชาชนที่มีการวิพากษ์วิจารณ์และอยู่ในกระแสความสนใจของสังคมไทยในเวลานี้ คือ การดำเนินกิจกรรมทางการเมืองในลักษณะการชุมนุมประท้วง (Congregating Protests) ของกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยขับไล่เผด็จการแห่งชาติ (นปช.) หรือ (National United front of Democracy against Dictatorship, UDD) ซึ่งเดิมใช้ชื่อว่า กลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยขับไล่เผด็จการ (นปก.) หรือ (Democratic Alliance against Dictatorship, DAAD) ที่เป็นการรวมตัวของกลุ่มผู้ต่อต้านการรัฐประหารเมื่อวันที่ 19 กันยายน พ.ศ.2549 และกลุ่มผู้สนับสนุนพ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร อดีตนายกรัฐมนตรี โดยมีแกนนำจำนวน 9 คน ประกอบด้วย นายวีระ มุสิกพงศ์ ประธานนปช. นายจตุพร พรหมพันธุ์ นายจักรภพ เพ็ญแข นายณัฐวุฒิ ใสยเกื้อ นายแพทย์เหวง โตจิราการ นายวิญญู แกล้ว พัฒนภูมิไทย นายอภิวัฒน์ วิริยะชัย นายจรัล ดิษฐาอภิชัย และนายมานิตย์ จิตต์จันทร์กลับ หลังจากนั้นได้หยุดการชุมนุมตั้งแต่นายสมัคร สุนทรเวช ได้รับเลือกให้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีคนที่ 25 ของประเทศไทย ภายหลังการลงมติของสภาผู้แทนราษฎรเมื่อวันที่ 28 มกราคม พ.ศ. 2551 และได้กลับมารวมตัวกันอีกครั้งเพื่อต่อต้านกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย (พธม.) เมื่อเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2551 เนื่องจากมีแนวความคิดที่ขัดแย้งกับกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย

ขณะเดียวกันการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองของกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยขับไล่เผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ได้พัฒนารูปแบบและขยายช่องทางการนำเสนอแนวคิด ทศนคติของกลุ่มตนเองผ่านสื่อสารมวลชน ด้วยการผลิตรายการโทรทัศน์ที่มีชื่อว่า ความจริงวันนี้ (Truth Today) หรือ (Today Fact) ที่ออกอากาศในระหว่างวันที่ 21 กรกฎาคม -10 ธันวาคม พ.ศ.2551

ทุกวันจันทร์-วันศุกร์ ตั้งแต่เวลา 22.15-23.00 น. ทางสถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทย (NBT) และออกอากาศทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย ระบบเอฟเอ็ม. ความถี่ 92.5 MHz และระบบเอเอ็ม ความถี่ 891 KHz วันอาทิตย์ ตั้งแต่เวลา 22.00-23.00 น. โดยมีนายวีระ มุสิกพงศ์ นายณัฐวุฒิ ไสยเกื้อ อธิบดีรองโฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี และนายจตุพร พรหมพันธุ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบสัดส่วนของพรรคพลังประชาชน (ปัจจุบัน คือ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบสัดส่วนของพรรคเพื่อไทย) เป็นผู้ดำเนินรายการ เพื่อนำเสนอข้อมูลข่าวสารที่สนับสนุนการทำงานของรัฐบาลอดีตนายกรัฐมนตรี นายสมักร สุนทรเวช นายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ การวิเคราะห์วิพากษ์วิจารณ์ฝ่ายการเมืองฝั่งตรงข้ามกลุ่มต่าง ๆ และการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองคู่ขนานด้วยการจัดชุมนุมปราศรัยของแกนนำกลุ่ม นปช. ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลอย่างต่อเนื่อง อาทิ

ครอบคลุมความจริงวันนี้สัปดาห์ ครั้งที่ 1 จัดขึ้นที่อาคารรัตนเดอรโดม ภายในเมืองทองธานี เมื่อวันเสาร์ที่ 11 ตุลาคม พ.ศ. 2551 ตั้งแต่เวลา 17.00-23.00 น.

ครอบคลุมความจริงวันนี้สัปดาห์ ครั้งที่ 2 จัดขึ้นที่ราชมังคลาก็ฟ้าสถาน ภายในสนามกีฬาหัวหมาก เมื่อวันเสาร์ที่ 1 พฤศจิกายน พ.ศ. 2551 ตั้งแต่เวลา 17.00-23.00 น.

ครอบคลุมความจริงวันนี้สัปดาห์ ครั้งที่ 3 จัดขึ้นที่วัดสวนแก้ว ภายในจังหวัดนนทบุรี เมื่อวันเสาร์ที่ 23 พฤศจิกายน พ.ศ. 2551 ตั้งแต่เวลา 13.00-17.00 น.

ครอบคลุมความจริงวันนี้สัปดาห์ ครั้งที่ 4 จัดขึ้นที่สนามศุภชลาศัย เมื่อวันจันทร์ที่ 1 ธันวาคม พ.ศ. 2551 ตั้งแต่เวลา 15.00-22.00 น.

การดำเนินกิจกรรมทางการเมืองของกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยขับไล่เผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ด้วยวิธีการชุมนุมประท้วงที่มักจะกล่าวอ้างสิทธิเสรีภาพตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ส่วนที่ 11 เสรีภาพในการชุมนุมและการสมาคม มาตรา 63 ที่กล่าวว่า

บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบและปราศจากอาวุธ การจำกัดเสรีภาพตามวรรคหนึ่งจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เฉพาะในกรณีการชุมนุมสาธารณะ และเพื่อคุ้มครองความสงบของประชาชนที่จะใช้ที่สาธารณะ หรือเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยในระหว่างเวลาที่ประเทศอยู่ในภาวะสงคราม หรือในระหว่างเวลาที่มีประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินหรือประกาศใช้กฎอัยการศึก (สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา, 2551, น. 37)

กลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยขับไล่เผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ได้เริ่มมีการเคลื่อนไหว และแสดงความคิดเห็นในลักษณะดังกล่าวที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น นับตั้งแต่ นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ หัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์ได้รับเลือกให้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี คนที่ 27 ของประเทศไทย ดังจะเห็นได้จากเหตุการณ์วันที่ 28 ธันวาคม 2551 ที่กลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยขับไล่เผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ได้จัดการชุมนุมประท้วงด้วยวิธีการปิดล้อมประตูเข้าออกของรัฐบาลบริเวณถนน คูทองในและถนนราชวิถี โดยนั่งปิดประตูสภาทั้ง 2 ด้าน เพื่อกดดันไม่ให้พรรคประชาธิปัตย์ พรรคร่วมรัฐบาล สมาชิกวุฒิสภาเข้าร่วมประชุมและแถลงนโยบายต่อรัฐสภา ตามบทบัญญัติของ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 9 คณะรัฐมนตรี มาตรา 172 ที่กล่าวไว้ว่า “ให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาให้ความเห็นชอบบุคคลซึ่งสมควรได้รับแต่งตั้งเป็น นายกรัฐมนตรีให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มีการเรียกประชุมรัฐสภาเป็นครั้งแรกตาม มาตรา 127” (สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา, 2551, น. 141) จนทำให้ต้องตัดสินใจย้ายสถานที่ แถลงนโยบาย ไปยังกระทรวงการต่างประเทศเพื่อหลีกเลี่ยงการปะทะกับกลุ่มผู้ชุมนุมดังกล่าว

สถานการณ์ที่มีกลุ่มจัดการชุมนุมประท้วง เพื่อแสดงจุดยืนหรือแสดงความคิดเห็น ทางการเมืองที่แตกต่างกัน ผู้ที่มีภาระหน้าที่หลักในการรักษาความสงบเรียบร้อย การรักษา กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดทางอาญา ดูแลรักษาผลประโยชน์ของสาธารณะคุ้มครอง สวัสดิภาพและบำบัดทุกข์บำรุงสุขให้กับประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีพื้นที่ถึง 1,568,737 ตารางกิโลเมตร คือ กองบัญชาการตำรวจนครบาล (บช.น.) (Metropolitan Police Bureau) หน่วยงาน ในสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (สตช.) ซึ่งถือกำเนิดขึ้นตั้งแต่วันที่ 24 ธันวาคม พ.ศ.2465 โดยมี ภารกิจที่สำคัญแบ่งได้ออกเป็น 2 ส่วน คือ

1. ภารกิจปกติ มีหน้าที่เกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมและ ผู้กระทำความผิดกฎหมาย อำนวยความสะดวก ความปลอดภัยในการจราจรในเขตกรุงเทพมหานคร และการดำเนินการตามกระบวนการยุติธรรมทางอาญาในการสอบสวนคดีอาญา ดำเนินการตาม ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา การให้บริการประชาชน

2. ภารกิจพิเศษ มีหน้าที่เกี่ยวกับถวายความอารักขาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระบรมราชินีนาถ และพระบรมวงศานุวงศ์ ตลอดจนบุคคลสำคัญต่าง ๆ การรักษาความสงบ เรียบร้อย และความมั่นคงเกี่ยวกับการเดินขบวนประท้วงหรือการก่อความไม่สงบการรักษาความ สงบเรียบร้อย และความปลอดภัยที่มีปัญหาอาชญากรรมโดยตรงภายในเขตกรุงเทพมหานคร (กองบัญชาการตำรวจนครบาล, 2529, น. 12)

จากภารกิจของบัญชาการตำรวจนครบาล (บช.น.) ที่กล่าวมา ส่งผลให้พล.ต.ท.สุชาติ เหมือนแก้ว (ผู้บัญชาการตำรวจนครบาลในขณะนั้น) ได้มีคำสั่งที่ 456/2551 ลงนามเมื่อวันที่ 19 ธันวาคม แต่งตั้งคณะทำงานเตรียมความพร้อมในการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมฝูงชน เพื่อเข้าควบคุมสถานการณ์การดำเนินกิจกรรมทางการเมืองในลักษณะการชุมนุมประท้วง ของกลุ่มที่สนับสนุนรัฐบาล และกลุ่มต่อต้านรัฐบาล เช่น กลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยขับไล่เผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ประกอบด้วย

1. พล.ต.ท.สุชาติ เหมือนแก้ว ผบช.น. เป็นหัวหน้าคณะทำงาน
2. พล.ต.ต.เอกรัตน์ มีปรีชา รอง ผบช.น. เป็นรองหัวหน้าคณะทำงาน
3. รอง ผบช.น. ทูกันาย เป็นผู้ช่วยหัวหน้าคณะทำงาน
4. ผบก.อก.บช.น. เป็นหัวหน้าส่วนอำนวยความสะดวก
5. รอง ผบก.อก.บช.น. เป็นผู้ช่วยอำนวยความสะดวก
6. พ.ต.อ.ปิยะ อุทาโย รอง ผบก. เป็นฝ่ายกำลังพล มีอำนาจหน้าที่ในการจัดเตรียมและรวบรวมข้อมูลด้านกำลังพลในความรับผิดชอบของ บช.น. ประสานข้อมูลและการสนับสนุนด้านกำลังพลกับหน่วยที่เกี่ยวข้อง
7. พ.ต.อ.ปรีชา ธิามานตรี เป็นหัวหน้าฝ่ายการข่าว มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการด้านการข่าว ติดตามสถานการณ์ รายงานสรุปเหตุการณ์เสนอผู้บังคับบัญชาทั้งระดับ บช.น. และสตช.ทราบ
8. พ.ต.อ.ปิยะ อุทาโย รอง ผบก.อก. เป็นหัวหน้าฝ่ายแผน มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดแผนปฏิบัติ มาตรการ แนวทางการปฏิบัติ การรักษาความปลอดภัย รักษาความสงบเรียบร้อยและอำนวยความสะดวกการจราจรในความรับผิดชอบของ บช.น.
9. พ.ต.อ.อนันต์ ลิ้มธงชัย เป็นหัวหน้าฝ่ายส่งกำลังบำรุงและการเงิน มีอำนาจในการประสานงานและดำเนินการด้านการส่งกำลังบำรุงการสนับสนุนยานพาหนะ และวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ รวมทั้งการเบิกจ่ายงบประมาณแก่หน่วย
10. พ.ต.อ.ปิยะพันธ์ ปิงเมือง เป็นหัวหน้าฝ่ายประชาสัมพันธ์ มีอำนาจดำเนินการด้านประชาสัมพันธ์ สรุปประเมินผลกระทบของข่าวสารจากสื่อมวลชน ผลสำรวจต่าง ๆ และประสานการปฏิบัติกับสื่อมวลชน
11. พ.ต.อ.อนันต์ ลิ้มธงชัย เป็นหัวหน้าฝ่ายกฎหมายและสอบสวนมีอำนาจหน้าที่ในการรวบรวมข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องและประสานการปฏิบัติในการเตรียมการสอบสวน พนักงาน

สอบสวน สถานที่สอบสวน และสถานที่ควบคุม รวมทั้งการปฏิบัติอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อสอบสวนผู้ชุมนุมกรณีที่มีการละเมิดกฎหมาย

12. พ.ต.อ สมนึก น้อยคง เป็นหัวหน้าส่วนสนับสนุน มีอำนาจหน้าที่ในการประสานงานสนับสนุน และดำเนินการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ตลอดจนกำหนดช่องทางการสื่อสารระหว่างหน่วยงานในสังกัด เป็นหน่วยรวบรวมข้อมูลข่าวสาร สถานการณ์จากหน่วยต่าง ๆ เพื่อส่งให้ฝ่ายการข่าวดำเนินการ (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, 2551)

อย่างไรก็ตาม การดำเนินการแต่งตั้งคณะทำงานเตรียมความพร้อมในการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมฝูงชนที่กล่าวมาข้างต้น ถือว่าเป็นอีกหนึ่งมาตรการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ภายหลังจากรับทราบรายงานผลการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน เมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2551 โดยคณะกรรมการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน 1 รายงานการตรวจสอบที่ 519/2551 เรื่องความรุนแรงอันเนื่องจากการเข้าสลายการชุมนุมเมื่อวันที่ 7 ตุลาคม 2551 ด้านนโยบายและการสั่งการ ที่สรุปผลการตรวจสอบเห็นว่า การใช้กำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจปราบจลาจลกับการเข้าสลายฝูงชนในวันที่ 7 ตุลาคม พ.ศ. 2551 ด้วยวิธีการใช้กำลังและอาวุธแก๊สน้ำตาในการเข้าสลายฝูงชน โดยไม่มีการแจ้งเตือน อีกทั้งมิได้มีการปฏิบัติตามหลักการที่ระบุไว้ในปฏิญญาสากลฯ จนเป็นเหตุให้ประชาชนและเจ้าหน้าที่ตำรวจได้รับบาดเจ็บ บาดเจ็บสาหัสและเสียชีวิตดังกล่าว เป็นการกระทำที่ไม่เป็นไปตามหลักการตามปฏิญญาสากลฯ และเป็นการกระทำที่เกินความจำเป็นเข้าข่ายเป็นการกระทำที่ละเมิดต่อสิทธิมนุษยชนและละเมิดต่อกฎหมาย จึงส่งผลให้เจ้าหน้าที่ตำรวจในฐานะผู้ปฏิบัติการตั้งแต่ระดับผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ รองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ที่ได้รับมอบหมายให้ดูแลรับผิดชอบตามแผนกรกฎ/48 รองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ผู้บัญชาการตำรวจนครบาล/ผู้บัญชาการเหตุการณ์ รองผู้บัญชาการตำรวจนครบาล/รองผู้บัญชาการเหตุการณ์ ในวันที่ 6-7 ตุลาคม พ.ศ. 2551 ผู้บังคับการตำรวจปฏิบัติการพิเศษที่ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ช่วยผู้กำกับดูแลฯ ซึ่งเป็นผู้ขว้างระเบิดแก๊สน้ำตาเข้าใส่ประชาชนเป็นจำนวนมาก รองผู้บัญชาการตำรวจนครบาล หน่วยกองบังคับการตำรวจปฏิบัติการพิเศษ (บก.ตปพ.) กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน (บช.ตชด.) และกองบังคับการปราบปราม (บก.ป.) จะต้องรับผิดชอบในการละเมิดสิทธิมนุษยชน และการละเมิดต่อกฎหมายที่อาจเข้าข่ายเป็นความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด ร่วมกันทำร้ายร่างกายผู้อื่นจนเป็นเหตุให้ได้รับอันตรายแก่ร่างกายหรือจิตใจ ทำร้ายร่างกายผู้อื่นจนเป็นเหตุให้ได้รับอันตรายสาหัส ฆ่าและพยายามฆ่าผู้อื่นโดยไตร่ตรองไว้ก่อน ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 157, 295, 288, 289, 83 (คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ, 2551, น. 108-112)

จากการเห็นคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานเตรียมความพร้อมในการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมฝูงชนของกองบัญชาการตำรวจนครบาล (บช.น.) เพื่อเข้าควบคุมสถานการณ์การดำเนินกิจกรรมทางการเมืองในลักษณะการชุมนุมประท้วงของกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยขับไล่เผด็จการแห่งชาติ (นปช.) และเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ หลังจากถูกตัดสินว่ากระทำความผิดตามรายงานผลการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน ที่กล่าวมาจากเหตุผลข้างต้น ทำให้ผู้ศึกษาเกิดความสนใจที่ต้องการจะศึกษาการจัดการการสื่อสาร (Communication Management) ของกองบัญชาการตำรวจนครบาล (บช.น.) กับการเข้าควบคุมสถานการณ์ของกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยขับไล่เผด็จการแห่งชาติ (นปช.) มีวิธีการและขั้นตอนอย่างไร นอกจากนี้ในมุมมองของผู้สื่อข่าวที่ปฏิบัติหน้าที่รายงานข่าวให้กับต้นสังกัดภายในพื้นที่จัดการชุมนุมประท้วง ของกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยขับไล่เผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ในเขตกรุงเทพมหานคร และถือว่าเป็นผู้ที่อยู่ในเหตุการณ์มีความคิดเห็นอย่างไรกับการปฏิบัติตามอำนาจตามภาระหน้าที่ (Function Authority) หรืออำนาจตามกฎหมาย (legal authority) ของเจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (สตช.)

ปัญหานำการศึกษา

1. การจัดการการสื่อสารของกองบัญชาการตำรวจนครบาล (บช.น.) กับการเข้าควบคุมสถานการณ์ของกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยขับไล่เผด็จการแห่งชาติ (นปช.) เป็นอย่างไร
2. ผู้สื่อข่าวมีมุมมองต่อการจัดการการสื่อสารของกองบัญชาการตำรวจนครบาล (บช.น.) กับการเข้าควบคุมสถานการณ์ของกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยขับไล่เผด็จการแห่งชาติ (นปช.) อย่างไร

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาการจัดการการสื่อสารของกองบัญชาการตำรวจนครบาล (บช.น.) กับการเข้าควบคุมสถานการณ์ของกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยขับไล่เผด็จการแห่งชาติ (นปช.)
2. เพื่อศึกษามุมมองของผู้สื่อข่าวที่มีต่อการจัดการการสื่อสารของกองบัญชาการตำรวจนครบาล (บช.น.) กับการเข้าควบคุมสถานการณ์ของกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยขับไล่เผด็จการแห่งชาติ (นปช.)

ขอบเขตในการศึกษา

การศึกษานี้ ผู้ศึกษาเลือกทำการศึกษาเฉพาะเจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (สตช.) ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชาในการปฏิบัติหน้าที่เข้าควบคุมสถานการณ์การชุมนุมประท้วงของกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยขับไล่เผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ในเขตกรุงเทพมหานคร ร่วมกับกองบัญชาการตำรวจนครบาล (บช.น.) โดยกำหนดระยะเวลาในการศึกษา คือ ในระหว่างเดือนมีนาคม 2552

ขณะเดียวกันผู้ศึกษาเลือกทำการศึกษาเฉพาะผู้สื่อข่าวที่เป็นสื่อมวลชนในประเทศไทย ที่ปฏิบัติหน้าที่รายงานข่าวให้กับต้นสังกัดภายในพื้นที่จัดการชุมนุมประท้วงของกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยขับไล่เผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยกำหนดระยะเวลาในการศึกษา คือ

1. การเคลื่อนขบวนกลุ่มผู้ชุมนุม นปช. จากท้องสนามหลวง เพื่อเดินทางไปยื่นข้อเรียกร้องที่หน้าทำเนียบรัฐบาล เมื่อวันที่ 31 มกราคม 2552 ตั้งแต่เวลา 19.00-24.00 น.
2. การเคลื่อนขบวนกลุ่มผู้ชุมนุม นปช. จากท้องสนามหลวง เพื่อเดินทางไปทวงถามข้อเรียกร้องที่หน้าทำเนียบรัฐบาล เมื่อวันที่ 24-26 กุมภาพันธ์ 2552 ตั้งแต่เวลา 10.00-24.00 น.
3. การเคลื่อนขบวนกลุ่มผู้ชุมนุม นปช. เพื่อเดินทางไปปิดล้อมทำเนียบรัฐบาลและขับไล่รัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ จากท้องสนามหลวงไปยังหน้าทำเนียบรัฐบาล เมื่อวันที่ 26-31 มีนาคม 2552 ตั้งแต่เวลา 10.00-24.00 น.

นิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้อง

การจัดการการสื่อสาร หมายถึง การปฏิบัติงานของกองบัญชาการตำรวจนครบาล (บช.น.) ตามขั้นตอนแผนรักษาความสงบ (กรกฎ /48) ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (สตช.) โดยอาศัยการใช้สื่อการประชาสัมพันธ์ทุกรูปแบบ การปฏิบัติการด้านจิตวิทยาต่อประชาชน การควบคุมฝูงชน และการเจรจาต่อรอง เพื่อเข้าควบคุมสถานการณ์การชุมนุมประท้วงของกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยขับไล่เผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ตามสถานที่ต่าง ๆ ในเขตกรุงเทพมหานคร

กลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยขับไล่เผด็จการแห่งชาติ (นปช.) หมายถึง ประชาชนที่มาเข้าร่วมการชุมนุมประท้วงและสวมใส่เสื้อสีแดงตามสถานที่ต่าง ๆ ในเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อขับไล่รัฐบาลของนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรีคนที่ 27 ภายใต้การนำของ 9 แกนนำ คือ นายวีระ มุสิกพงศ์ ประธานนปช. นายจตุพร พรหมพันธุ์ นายจักรภพ เพ็ญแข นายณัฐวุฒิ ใสยเกื้อ

นายแพทย์เหวง โตจิราการ นายวิภูแถลง พัฒนภูมิไทย นายอภิวันท์ วิริยะชัย นายจรัล ดิษฐาอภิชัย และนายมานิตย์ จิตต์จันทร์กลับ

ผู้สื่อข่าว หมายถึง ผู้สื่อข่าว (Reporter) และช่างภาพ (Photographer) ทั้งช่างภาพนิ่ง และช่างภาพเคลื่อนไหว ซึ่งเป็นผู้ประกอบวิชาชีพสื่อสารมวลชนในประเทศไทย ที่มาปฏิบัติหน้าที่ รายงานข่าวให้กับต้นสังกัดภายในพื้นที่จัดการชุมนุมประท้วงของกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยขับไล่เผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ตามสถานที่ต่าง ๆ ในเขตกรุงเทพมหานคร

กองร้อยควบคุมฝูงชน หมายถึง เจ้าหน้าที่ตำรวจชุดควบคุมฝูงชนในสังกัดของ กองบัญชาการตำรวจนครบาล (บช.น.) เจ้าหน้าที่ตำรวจชุดควบคุมฝูงชนในสังกัดของสำนักงาน ตำรวจแห่งชาติ (สตช.) เจ้าหน้าที่ทหารในสังกัดของกระทรวงกลาโหม ซึ่งปฏิบัติหน้าที่เข้าควบคุม สถานการณ์กลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยขับไล่เผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ที่จัดการชุมนุมประท้วง ตามสถานที่ต่าง ๆ ในเขตกรุงเทพมหานคร

แผนกรกฎ 48 หมายถึง แผนรักษาความสงบ (กรกฎ /48) ของสำนักงานตำรวจ ชาติ (สตช.) ที่กองบัญชาการตำรวจนครบาล (บช.น.) นำมาใช้ในการเข้าควบคุมสถานการณ์ กลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยขับไล่เผด็จการแห่งชาติ (นปช.) โดยแผนดังกล่าวได้มีการกำหนด ขั้นตอนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่จะต้องเตรียมการด้านการประชาสัมพันธ์ และการ ปฏิบัติการด้านจิตวิทยาต่อประชาชนเมื่อเกิดเหตุการณ์ โดยอาศัยการใช้สื่อการประชาสัมพันธ์ ทุกรูปแบบ อาทิ การขอความร่วมมือกลุ่มผู้ชุมนุมให้ปฏิบัติตามกฎหมายผ่านสื่อมวลชน การขอ ความร่วมมือกลุ่มผู้ชุมนุมให้ปฏิบัติตามกฎหมายผ่านเอกสารใบปลิว การขอความร่วมมือกลุ่มผู้ ชุมนุมให้ปฏิบัติตามกฎหมายผ่านเครื่องขยายเสียง และการสื่อสารระหว่างบุคคลของเจ้าหน้าที่ ตำรวจชุดเจรจาต่อรองที่ได้รับการแต่งตั้งจากกองบัญชาการตำรวจนครบาล กับแกนนำกลุ่มผู้ ชุมนุม นปช. บริเวณจุดสกัดกันต่าง ๆ เพื่อเข้าคลี่คลายสถานการณ์

การเข้าควบคุมสถานการณ์ หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจชุดควบคุม ฝูงชนในสังกัดของกองบัญชาการตำรวจนครบาล (บช.น.) เจ้าหน้าที่ตำรวจชุดควบคุมฝูงชนใน สังกัดของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (สตช.) และเจ้าหน้าที่ทหารในสังกัดของกระทรวงกลาโหม เพื่อเข้าควบคุมสถานการณ์การชุมนุมประท้วงของกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยขับไล่เผด็จการ ชาติ (นปช.) ตามสถานที่ต่าง ๆ ในเขตกรุงเทพมหานคร

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงการจัดการการสื่อสารของกองบัญชาการตำรวจนครบาล (บช.น.) กับการเข้าควบคุมสถานการณ์กลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยขับไล่เผด็จการแห่งชาติ (นปช.)
2. ทำให้ทราบถึงมุมมองของผู้สื่อข่าวที่มีต่อการจัดการการสื่อสารของกองบัญชาการตำรวจนครบาล (บช.น.) กับการเข้าควบคุมสถานการณ์กลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยขับไล่เผด็จการแห่งชาติ (นปช.)